

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7So/17/2017
Identifikačné číslo spisu: 3016200484
Dátum vydania rozhodnutia: 31.07.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:3016200484.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: S. F., na J. XX/X, N., zastúpený advokátom Mgr. Martin Hurtiš, Matice Slovenskej 17, Prievidza, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ulica 29. augusta 8-10, Bratislava, o úrazovú rentu, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 2. februára 2017, č.k. 12Sd/113/2016-33, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 2. februára 2017, č.k. 12Sd/113/2016-33, z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

1.

Krajský súd v Trenčíne rozsudkom zo dňa 2. februára 2017, č.k. 12Sd/113/2016-33, potvrdil rozhodnutie zo dňa 9. mája 2016, č. 9269-20/2016-BA, ktorým Sociálna poisťovňa, ústredie, príslušná na rozhodovanie podľa § 179 ods. 1 písm. a/ prvého bodu zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení vo veci nároku na úrazovú rentu rozhodla vo veci navrhovateľa, ktorý utrpel poškodenie zdravia v dôsledku pracovného úrazu zo dňa 14. marca 2011 podľa § 89 ods. 4 a § 112 ods. 4 zákona o sociálnom poistení tak, že z dôvodu zvýšenia miery poklesu pracovnej schopnosti odo dňa 25. februára 2016 má nárok na úrazovú rentu od 1. februára 2016 do 29. februára 2016 v sume 91,50 eur a od 1. marca 2016 v sume 113,00 eur mesačne. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že zdravotný stav navrhovateľa bol na základe žiadosti posúdený na účely úrazovej renty dňa 19. apríla 2016 posudkovým lekárom Sociálnej poisťovne, pobočka Prievidza, so záverom, že na účely § 88 ods. 1 zákona o sociálnom poistení má v dôsledku pracovného úrazu viac ako 40% pokles pracovnej schopnosti. Miera poklesu pracovnej schopnosti už nie je 50% ale je 65%. Dátum zmeny miery poklesu stanovil dňom 25. február 2016.

Krajský súd na návrh navrhovateľa preskúmal neprávoplatné rozhodnutie podľa Tretej hlavy Piatej časti občianskeho súdneho poriadku. Na základe vykonaného dokazovania konštatoval riadne zistenie skutočného stavu veci a právne správne posúdenie nároku na úrazovú rentu. Rozhodnutie podľa § 250q ods. 2 OSP potvrdil. Pri rozhodovaní vychádzal z posudku posudkového lekára Sociálnej poisťovne,

pobočka Prievidza z 19. apríla 2016 a z posudku posudkového lekára Sociálnej poisťovne, ústredie vysunuté pracovisko Nitra z 26. októbra 2016, pretože títo dostatočne a presvedčivo odôvodnili, prečo je navrhovateľ naďalej poškodený na účely § 88 ods. 1 zákona o sociálnom poistení. K námietkam navrhovateľa týkajúcim sa nesprávne určenej miery poklesu pracovnej schopnosti, ktorú stanovil posudkový lekár krajský súd uviedol, že posudky vypracované posudkovými lekármi sa podľa súdnej praxe považujú za rovnocenné posudkom vypracovaným znalcom. K námietkam týkajúcim sa výpočtu uviedol, že nebolo možné vychádzať zo sumy 355,30 eur, pretože v tej sume úrazovej renty ku dňu vzniku pracovnej schopnosti boli zohľadnené valorizácie. Výpočet úrazovej renty uvedený v napadnutom rozhodnutí tak považoval za správny.

O trovách konania krajský súd rozhodol podľa § 250l ods. 2 a § 250k ods. 1 OSP a neúspešnému navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal.

2.

Rozsudok krajského súdu napadol navrhovateľ včas podaným odvolaním. Namietal nesprávne právne posúdenie nároku na úrazovú rentu v sume 355,30 eur mesačne a namietal nesprávne určený dátum vzniku nároku na zvýšenie úrazovej renty, keď poškodený žiadal o zvýšenie úrazovej renty už od 22. júla 2014. Ďalej namietal nesprávne určenie zvýšenia pracovného poklesu z relevantným spôsobom posudkovým lekárom bez odborných znalostí na posúdenie výšky poklesu pracovnej spôsobilosti poškodeného. Navrhol, aby výšku poklesu pracovnej činnosti posúdil špecializovaný lekár z odboru neurológia a neurochirurgia. Pokiaľ krajský súd postup a rozhodnutie odporkyne považoval v odôvodnení rozsudku za zákonné, takéto odôvodnenie nie je dostačujúce a rozhodnutie súdu je nepreskúmateľné. Navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uplatnil si náhradu trov konania.

3.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil a náhradu trov konania navrhovateľovi nepriznal. V odôvodnení odvolania podrobne poukázala na rozhodnutie o nároku na úrazovú rentu z 21. mája 2012 a z 25. júna 2012 a na ďalšie rozhodnutia o nároku na zmenu sumy úrazovej renty z 8. júla 2013 a z 9. mája 2016. Podrobne sa vyjadril aj k spôsobu výpočtu sumy úrazovej renty postupom § 89 ods. 2 a 4 zákona o sociálnom poistení a k spôsobu stanovenia miery poklesu pracovnej schopnosti poškodeného.

4.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 492 ods. 1, 2 SSP), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je potrebné zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie z dôvodu podľa § 221 ods. 1 písm. f/ OSP.

Podľa § 491 ods. 1, 2 zák. č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“), ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona, ak by boli v neprospech žalobcu, ak je ním fyzická osoba alebo právnická osoba.

Podľa § 492 ods. 1 SSP konania podľa Tretej hlavy Piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Účelom súdneho konania o opravnom prostriedku je preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia

správneho orgánu z hľadiska možného porušenia subjektívnych práv navrhovateľa. Z tohto dôvodu je nepochybné, že pri rozhodovaní o opravnom prostriedku je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v dobe vydania napadnutého rozhodnutia.

Predmetom konania na súde prvého stupňa bolo preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia odporkyne podľa Tretej hlavy Piatej časti Občianskeho súdneho poriadku vo veci zvýšenia sumy úrazovej renty priznanej od 26. marca 2012 (s mierou poklesu pracovnej schopnosti 50%), z dôvodu zvýšenia miery poklesu pracovnej schopnosti od 25. februára 2016. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že za mesiac február 2016 patrí poškodenému navrhovateľovi úrazová renta v sume 91,50 eur a od mesiaca marec 2016 mu patrí úrazová renta v sume 113,00 eur mesačne (s mierou poklesu pracovnej schopnosti 65%).

Z obsahu spisov bolo peukázateľne zistené, že o zvýšenie renty poškodený žiadal od 22. júla 2014. Medzi účastníkmi konania zostal sporný dátum vzniku nároku na zvýšenú sumu úrazovej renty - február 2016 a spôsob určenia zvýšenej sumy renty.

Odvolačí súd sa nestotožnil so záverom krajského súdu, že v rozhodnutí odporkyne sú uvedené skutočnosti, ktoré boli podkladom rozhodnutia. Pokiaľ sa krajský súd stotožnil so správnosťou postupu a rozhodnutia odporkyne a mal za to, že odporkyňa dostatočne zistila skutočný stav veci, tento záver bol predčasný.

Účelom súdneho preskúmania rozhodnutí správnych orgánov, medzi ktoré patrí okrem iného aj odporkyňa, Sociálna poisťovňa, ústredie v Bratislave, je ochrana subjektívnych práv fyzických a právnických osôb pred nezákonnými rozhodnutiami správnych orgánov. Ak konanie o opravnom prostriedku je konanie vybudované na dispozičnom princípe. Súd je viazaný aj uvedeným rozsahom, tak aj dôvodom, v ktorých vidí navrhovateľ nezákonnosť správneho rozhodnutia. Navrhovateľ svoje tvrdenia pojaté v opravnom prostriedku a prednesené pred súdom nedoložil a nepreukázal žiadnymi lekáorskými správami z jeho odborných vyšetrení. Preto nie je zrejmé, z čoho krajský súd vyvodil, že odporkyňa dostatočne zistila skutočný stav.

Ak krajský súd preskúmal vec na základe opravného prostriedku navrhovateľa a dospel k záveru, že posúdenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na účely § 88 ods. 1 zákona o sociálnom poistení posúdil posudkový lekár sociálneho poistenia bez prísediaceho odborného lekára je vecne správne, tak toto rozhodnutie krajského súdu vzhľadom na odvolacie námietky týkajúce sa samotného posudzovania zdravotného stavu bez špecializovaného lekára z odboru neurologia a neurochirurgia neobsahuje bližšie konkrétne odôvodnenie a logické súvislosti.

Podľa § 153 ods. 6 zákona o sociálnom poistení posudkový lekár posudzuje na účely sociálneho poistenia pri lekáorských prehliadkach (vrátane kontrolných lekáorských prehliadok) zdravotný stav, schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť a pracovnú schopnosť poistenca a poškodeného v lehote určenej pri predchádzajúcom posudzovaní alebo aj skôr, ak zistí, posudkovo významné skutočnosti, ktoré odôvodňujú vykonanie kontrolnej lekáorskej prehliadky alebo na podnet inej fyzickej osoby alebo právnickej osoby.

Pretože súd nemôže sám posudzovať odborné otázky medicínskeho charakteru, ktoré sú podkladom pre účely vzniku nároku na zvýšenú sumu úrazovej renty, musí rovnako ako odporkyňa vychádzať z lekáorských posudkov, kde posudzuje presvedčivosť ich záverov s prihliadnutím na všetky okolnosti, najmä s prihliadnutím na námietky poberateľa úrazovej renty.

Vzhľadom na námietky týkajúce sa prehodnotenia úrazovej renty z dôvodu zmeny miery poklesu pracovnej schopnosti poškodeného, ktoré boli podkladom pre jeho rozhodnutie, posudkovým lekárom sociálneho poistenia bez prísediaceho odborného lekára, vznikol opodstatnený dôvod spochybnit' závery lekáorských vyšetrení a vznikol tak dôvod na ďalšie posudzovanie zdravotného stavu ako i na nové určenie miery poklesu pracovnej schopnosti.

Odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ navrhovateľ chcel relevantným spôsobom spochybníť správnosť záverov posudkových lekárov, mal možnosť sám zabezpečiť znalecký posudok, s ktorým by sa ako s dôkazom museli všeobecné súdy vysporiadať. V tejto súvislosti odvolací súd pripomína aj zásadu „vigilantibus iura scripta sunt“, ktorá zdôrazňuje aj vlastné pričinenie na ochranu svojich práv vyžadujúc, aby aj sťažovateľ sledoval svoje subjektívne práva a robil také kroky, v dôsledku ktorých by nedochádzalo k ich ohrozovaniu a poškodzovaniu. Táto zásada predpokladá, že sťažovateľ musí využiť prostriedky, ktoré poskytuje zákon, a následne vykonať potrebné opatrenia, aby nedošlo k porušeniu jeho práv.,

Vzhľadom na uvedené dôvody odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 250i a § 246c ods. 1 v spojení s § 221ods. 1 písm. h/ a § 221 ods. 2 OSP ako aj § 492 ods. 1, 2 SSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok .